

Изази Недјељом.
Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.
За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се у
плаћеним писмима по-
средно администрацији Гл.
Црногорца на Цетиње, а
може се и картом уште-
дицом на пошту у Котор,
Домин милу се уредни-
ћу. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новчића. За веће
и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Стотхолм, 17 јула. — Цар Вилхелм кренуо је јутрос, пошто се синоћ опростио с Краљем шведским, на броду „Хохенцолерн“ у, најсрдније. У Копенхаг стиже цар сјутра у јутру.

Париз, 17 јула. — Италија је јавила свијем великијем државама да је она коначно присвојила Масаву.

Петроград, 17 јула. — Посланик француски кренуо је, с породицом на допуст од три мјесеца.

Копенхаг, 18 јула. — Цар Вилхелм припнио је јутрос на 11½ часа са својим братом Хенриком. Дочек бјеше сјајан. Краљ и нашествник похиташе Цару у среташе, који их поздрави на броду „Хохенцолерн“ у и својски се ижљуби с њима. На риви је чекала сва краљева породица на Цара, који је Краљица цјеливао руку и допустио да му се прикажу државни главари. Отуда кренуше сви у Амалијенборг и ту су обједовали. После је су пошлени на изложбу, гдје је Цар провео један час. На 7½ часа вече била је свечана вечера. Како при доласку, тако и на пролазу у Амалијенборг и при сматрању изложбе поздрављао је скупшени народ одушевљено Цара Вилхелма.

Задар, 19 јула. — Његово Височанство Књаз Никола дошао је са Њег. Свјетлости Намшедником овамо из Анконе на свом броду и одмах је кренуо даље, за Вар.

Копенхаг, 19 јула. — На јучерашњем дворском обједу Цар Вилхелм, захваљујући се на здравци краљевој и на срдачном дочеку пријестонице данске, наздравити Краљу. После је чаја у краља и краљице испратио је Краљ са свијем краљевима Цара до на јот „Хохенцолерн“, гдје су се својски опростили. Цар је кренуо у зору.

Петроград, 19 јула. — Приликом светковине деветогодишње памети крштења руског народа примиле су три насеобине чешке православну вјеру.

Монаково, 19 јула. — Приликом

свечаног обхода на стогодишњој слави Лудвига I, зазријеше три слона, јурнуше у народ и начинише русвај. Има преко двадесет тешко рањених. Срушило се неколико гледалишта те се и ту мнозина ранила.

Хамбург, 19 јула. — Чека се поџас долазак Царев у Фридрихеру, гдје се чине веће припреме за дочек.

Фридрихеру, 20 јула. — Цар је стигао овамо са Хербертом Бисмарком, у по ноћи. Дочекао га је канцелар кнез Бисмарк и радостан народ. Данас је свечан објед за дванаест друга.

Берлин, 21 јула. — После је срдачног опростаја од кнеза Бисмарка кренуо је Цар Вилхелм јучер по подне из Фридрихеру и стигао на вечер у Поддам.

Цариград, 21 јула. — Султан је потврдио праде којим се барону Хиршу уступа вожња на жељезници Белово-Вакарел.

Лондон, 21 јула. — Због непрестане кише настале су велике поплаве по свој Инглеској и уништиле један дио жетве.

Беч, 22 јула. — Подуслужбени лист „Фремденблат“ јавља у једној биљешци, да је кесарска влада ријешила, пошто су услјед италијанске присвоје Масаве настале тамо правителске прилике, да кашитулације за аустроугарске држављане не важе, по да се они морају покорити законима италијанским.

Бесар је писао Калају писмо којим му захваљује на свему што је учинио за благостање и сигурност у Босни и Херцеговини.

Париз, 22 јула. — Министар иностраних дјела, Рене Гобле, разаслао је великим државама ноту у питању о Масави.

ИЗ НОВИНА.

„Journal de St Pétersbourg“ од 6 јула о. г. има ову примједбу:

„На другоме мјесту овога листа наћи ће читаоци једну студију из „Nouvelle

Revue“ о новом закону који је на 1 јула о. г. стао на снагу у Црној Гори. (И ми ћемо донијети ту студију што прије. Ур.). У погледу тог закона многе су стране новине запеле за једну одредбу тог закона која не допушта странцима да имају непокретна добра, осим ако им Књаз поклони. То се осуђује као тјесногрудост, као навлашња мржња против странаца. Ко гођ прочита законик, видјеће да није тако. Његови су се чиниоци престо прилагодили као најбитнијем и најстаријем праву мјесног права по начелу племенске или породичке баштине. Као што се види у споменутој студији, и сами се Црногорци покуравају том начелу; ни они сами не могу продати своје земље другом до племенску и тек ако не би било „близике“, може други купити. То је једино и сасвим природно објашњење те одредбе, те тим отидају подметања оних новина.

Но ако ћемо по души, то није заслуга законарава. Та се одредба налази у прастаром обичају тог народа, као неразлучни дио „права прече куће“; законар је то само тачније одредио.

У осталом познато је, да у сваког народа с уређењем племенским или „кленским“ има право прече куће у корист племеника, те је одредба црногорског законика само потврда тога. Ко би хтио избацити ту одредбу, морао би уништити сама племена и браства, која нијесу ништа друго до органични пошљедак историјског развјетка црногорског народа; — по кад би то било могуће уништити, без жестоких друштвених и икономних преврата, то би се било давно учинило у државама старије културе. Ко је гођ читао Волтера Скота, на пр., зна да у „Скотској и данас имају клан-ови (племена).

Па кад право прече куће смета самјем Црногорцима у куповању непокретног имања, осим свога племена, то је јасно као дан да је по још вишој потреби постала одредба чл. 63 и 64 тог законика, који се тичу набављања непокретности за странце. Тијем одредбама једина је основа стари обичај“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 23 јула.

(Из Двора.) Као што је јављено, кренуло је Њено Височанство Клегиња Милена са свијетлом породицом у Вар. Са Њеним Височанством кренули су и Њих. Свјетлости Књаз Петар и Клегиња Зорка. У пратњи су I ађутант Њег. Височанства г. Блажо Петровић и г. војв. Машо Врбича.

им се тешко бјеше накнути, из мржње према новотарији.

Хибертна сједијаше пред разбојцем, на који бјеше разасла стихар. Она диже главу рекавши мајој:

— Сјећаш се што сам ти обећала? Ако свршимо до недјеље, обрекла сам ти котарицу љубица за твоју баштицу.

Весело Анђелија поврну.

— Како да се не сјећам!... Ево ме одмах на посао, одмах!... Ама камо ми напретак? Боже мој, све ли се изгуби кад се напусти радња!

Она натаче напретак на свој прстић и сједе с друге стране разбоја, према прозору.

Од половине прошлога вјека ништа се не бјеше измјенило у њихову разбоју. У вежиљском запату бјеше доста препрека, али у њих бијашу још дрвене ноге на које се наслана разбој. Још се находило разбацанијех старијех алата, на пр. нека назучана и четкаста справица којом се рашчерувало злато са стелица, а да се не дохвата претима; на онда мотовило, којом се савијашу златне жице; на бубњеве различите величине, застрти меким застором, да се вез наслања. На једној птици бијаше мноштво различита оруђа. На ковошцу бијашу нависане — као смокве —

Његово Височанство Господар и Књаз и Њег. Свјетлост Књаз Намшедник стигли су у уторник вече са пратњом, у најповољнијем здрављу, у Вар и одејели у свој дворац „Тополицу“, дочекани Њеним Височанством и осталим свијетлом породицом.

(Помен.) На Илијин дан био је у цркви пет. намастира парастос блаженопочившем Вел. Војводи Мирку. Службу је служио прото Крето са њак. Плаћеном, а у цркви су били сви министри, многи чиновници и остали народ.

(Личне вијести.) Господа министри: Војв. Илија Пламенац, војв. Станко Радовић и Нико Матановић кренули су у четвртак вече у Вар.

У прошлу недјељу био је свечани објед у министра иностраних дјела г. војв. Станка И. Радовића приликом крштења његова сина Ивана. На обједу су били, осим осталијех званица, сви овдашњи представници вел. држава са својим секретарима.

(Поузданост бечкијех новинара.) Бечки лист „Politische Correspondenz“ познато и признато гласило бечке владе, доноси 26 (14) јула о. г., са Цетиња овај брзојавни глас:

„Руски Цар се примио кумства при крштењу најмлађег сина (jüngst-geborenen Sohnes) Књазца Петра Карађорђевића, које ће се светковати великим сјајем, (mit grossem Pomp gefeiert werden wird), и послаће свог особитог замјеника“.

Није потребе увјеравати наше читаоце, да се Књазу Петру, послједице прворођењем Ђорђа, још није родио други син. А да је Намшедник Књазца Петра крштео на Тројичин-дан, то су тада јавили и скоро сви аустро-угарски листови.

Кад је тако поуздао владин лист у ствари која му може бити равнодушна, да колико вјере заслужују тамо остали листови у стварима гдје им корист захтијева да што придају!

У осталом, дај Боже, наслутили!

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

С Н О В И.

Приповијетка Емила Золе.

Овлаштен пријевод.

(Наставак.)

III.

Те године, други дан Духова, Хибер и жена му поведоше Анђелију на откерску градину, која се налази по сахата од Бомонта, идући на ниже, али је и она на вису, те јој је рјечица Лињел у подручју. Сјутра дан, након цијела дана проведена под ведријем небом у трчању и смијеху, кад је на старинском часовнику у радионици избило осам, дјевојчица још славаше.

Хибертна мораде попети се и закувати на врата.

— Дижи се, љенивице, ми смо већ ручали!

Анђелија се брзо обуче и сплеше, те руча сама, па ушавши у радионицу, гдје муж и жена бијашу већ у послу, рече:

— Ах, како сам спавала! А треба израдити стихар, који обетасмо за недјељу!

Радионица се налазаше над вртом, а бијаше то пространа соба, сачувана готово каква се од старине затекла!

стелице разнобојне свиле и та пиз висаше на дувару, украј ормана. На поду бјеше сиртва пуна петрошенијех стелица и кита гајтана; а на једној столици неке големе ножице.

— Боже, боже! лијепи времена! Баш се мило живјети! рече Анђелија, гледајући кроз прозор, прије по ће започети рад. Красно пролетње јутро заносило је дјевојчицу. Сунчани зрачак падаше у собу са врха саборне цркве, а мирис од свјежа цвијећа допираше из баште. Она се смијаше у томе пролетњем задаху, пак се од једном присјети свога посла те као иза сва рече:

— Оче, немам злата за вез!

Хибер је у тај мах свршавао неки нацрт за одежду, остави то наклање у орману клупко злата, одви два краја, трљајући их, док се конци про-промолише испод свиленог завоја и даде јој клупко.

— Треба ли ти још што?

— Не.

И завста све јој бјеше под руком што јој требаше, кита злата црвена, зелена, плава, па стелице свиле сваке врсте и боје, пак злати сламке и читке у једном старом збоку, па танке иглице и иглице, вапшићани, иглањани, ножице и гучица волека којом се воште жале. Свага је тога било

30 Јула (9 авг.) 1688 (прије 200 г.) баварски електор са баварском војском од 32.000 момака и 98 топова падне под Биоград и отме га 27 авг. (6 септ.).

31 Јула (11 авг.) 1788 (прије 100 г.) 3000 Турака дођоше у помоћ Дубици, коју је опсјела босанска војска, ту се заподјене бој, у коме Турци изгубише 200 мртвих и рањених и уступаше.

Разне биљешке.

У Биоградском „Дневном Листу“ налазимо ове двије значајне биљешке:

— Врло лијеп примјер чиновничкога поштења имамо да саопштимо нашим читатељима. Прије неки дан извршен је преглед заоставних писама пок. дједа Виктора, епископа Нишкога. Тај преглед повјерен је заступнику члана кварта дошолског, секретару управе вароши Биограда гоеп. Проки Ђежевићу. Међу тим писмима г. Проки нашао је и једно такво писмо, у коме се вели, да је у његовоме писмоме стану у подруму закопано 2000 дуката. Г. Проки то одма јави начелству нишкоме, које у поменутом подруму нађе 2960 дуката. Овако чиновничко поштење занета само је за похвалу.

— У своје вријеме ми смо јавили, да је син г. Виталиса, предузимача наше жељезнице на биоградској жељезничкој станици задржан и притворен, по тужби једне овд. жене, коју заступа гоеп. Стева Добривојевић, адвокат, што јој је прије три године кољем прегазио женско дијете, те је осакатио и онеспособио за сваки рад. Г. Виталис, по савјету свога заступника г. Пироћанца, пристаде одмах да се наравна, те заступнику тужитеље у име накнаде штете положи 12.000 динара. Тим је ова ствар била коначно свршена и г. Виталис је одмах слободно отпутовао даље. Но сад долази нешто жалосно, што, ако је истина, заслужује осуду како јавнога мишљења, тако и самих земаљских судова. Како „Одјек“ од ономад јавља, заступник тужитеље, г. Стева Добривојевић, до дана данашњег још није положио примљену суму од 12.000 динара тужитељци, већ јој нуди само 2400 динара, а остатак хоће да задржи за себе. Ми чисто не можемо да вјерујемо овој вијести; али ако се она на поругу нашега јавнога правозаступничтва обистини, онда се слажемо са „Одјеком“, да се г. Добривојевић не само искључи из реда јавних правозаступника, него да се јавно жагоше, те да га се сваки клопа.

Бр. 248.

СТЕЧАЈ.

У овдјешњој Гимназији упражњена су и имају се почетком идуће школске године 1888/9 поунити ова професорска мјеста:

- 1) Два професорска мјеста за *класичну филологију*;
 - 2) Једно професорско мјесто за *природне науке, евентуално математику*.
- С овимјестима скончана је годишња плата: за професоре 800 форината, за помоћнике 400 форината у злату.

Они, који желе заузети једно од тих мјеста, имају своје нужним свједоштвама поткријељене молбенице послати потписаној канцеларији најдаље до 15. Августа ове године по старом календару.

Цетиње, 7. Јула 1888.

Канцеларија
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЈЕТЕ
и
Црвених Дјела.

(3—3)

Бр. 249.

СТЕЧАЈ.

У овдјешњој Богословско-Учитељској Школи упражњено је и има се почетком идуће школске године 1888/9 поунити мјесто професора педагогије (теоријске и историјске) и методике (с практичним вјежбањем).

По одјеку III. а §-у 11. „Правила о Устројству Богословско-Учитељске Школе“ тражи се од тог професора, да је стручно педагогијско-дидактички образован.

С мјестом овим скончана је годишња плата: за професора 800 форината у злату, а за помоћника 60 форината у картама за сваки седмични час.

Који жели заузети то мјесто, нека своју нужним свједоштвама поткријељену молбеницу пошље потписаној канцеларији најдаље до 15. Августа ов. г. по старом календару.

Цетиње, 7. Јула 1888.

Канцеларија
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЈЕТЕ
и
Црвених Дјела.

(3—3)

Бр. 253.

ПОЗИВ.

Сви они ученици, који су се прошле школске године 1887/8 учили на страни о трошку Њиховијех Височанстава Књаза или Књагинје, или о трошку државном, позивају се овимјем, да најдаље до 15. Августа ов. г. по стар. календару поднесу потписаној канцеларији своје свједоштво, извјештаје или индексе за ту годину.

Ко то не учини до означеног рока, сматраће се као да није школу походио у минулој школској години или да је свршио тецај годишњи са рђавим успјехом, па ће му се обуставити стипендија.

Цетиње, 7 Јула 1888.

Канцеларија
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЈЕТЕ
и
Црвених Дјела.

(3—3)

ОГЛАСИ.

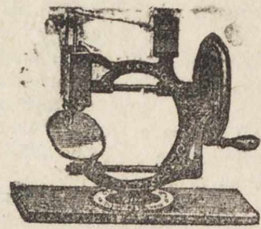
Сребрни нож и леденица покојног капетана **Лаза Деље** из Доњег Краја данас је на продају, оба су комата од чистог сребра, најбоље до данас сребрно оружје, с тога ко би желио то оружје кушати, нека се ради погодбе обрати или Управи вароши Цетиња или потписатом.

Цетиње, 21 јула 1888.

Стево Деља.

САМО ЗА 50 НОВЧИЋА МЈЕСЕЧНО МОГУ СЕ ДОБИТИ друштва италијанског Црвеног Крета лутријски биљети, зајамчени Њиховим Величанствима Краљем и Краљицом краљевине Италије. Главни добитци 100.000, 50.000, 35.000, 30.000, 20.000, 15.000 и 4.000 2.000 италијанских лира. Сваки биљет мора добити Играње је 1 фебруара, 1 маја, 1 августа и 1 новембра. Будући да је прво играње 1 августа, препоручује се купцима. Цетиње, 1888. Рапрезентант Карло Ђиљен.

THE FLORA

12 1/2

ИЛИ 6 ФОР.

ФРАНКА

25 Н. А. ВР.

НАЈНОВИЈА И НАЈЦЈЕЊА ИГЛЕСКА ШИВАЋА МАШИНА

The Flora

шије све шавине, од најтањег постава до најдебљег сукна. Препоручује се особито шваљама, породицама и т. д. због своје простоте, истрајности, цјеноће, брзине и познате лијепе израде. Цијена је потпуне шиваће машине „FLORA“, са 6 игала, вретеном, судом за уље, све наредно за употребу:

12 1/2 ФРАНКА ИЛИ 6 ФОР. 25 НОВ. А. ВР.

САМО ЗА 8 ФИОР. ИЛИ 16 ФРА-

НАКА продаје се врло лијеп патентовани ПРИБОР за трпезу, од најљепшег англо-британског сребра, а јемчи се да ће бјелина прибора трајати **ДЕСЕТ ГОДИНА**.

- 12 (6 ојница и 6 виљушка-пируна) од англо-британског сребра.
- 12 ојница за каву.
- 6 ножева.
- 1 ојница за јуху.
- 1 ојница за млијско.
- 6 чашица за јаја.
- 1 напраник.
- 1 пједило.
- 6 резаних приказника.
- 2 свијетљака за салон и трпезу.

48 комата.

Свијех 48 комата, што је прије коштало 40 фиор., само за 8 фиор. или 16 франака.

Што се не би допало, прима се назад. Наручбине извршују се само кад се пошље новац, јер у Црну Гору не може се слати на ривалцу.

Адреса: **Waarenhaus, „Zur Monarchie“**, Wien, III. Hintere Zollamtsstrasse 9.

(3—6)

КЊ. ЦРН. ПОВЛАШЉЕНО ПАРОБРОДСКО ДРУШТВО.

ОГЛАС.

Част нам је јавити п. п. акционарима Књ. Црн. повлашћеног паробродског Друштва, да се обречена за Јун ов. г. скупштина акционарска није могла држати због тога, што до тога времена, па ни до данас још није стигао обећани број уписника на акције тога Друштва, којим би се имало потпунити смјештање (пласирање) свијех издатих акција.

У слијед тога потписани одбор ставио је **крајњи и потоњи рок** на 15 Августа ове године по старом календару, до кога се рока има очекивати упис свијех друштвених акција.

Ако се до тог рока упишу све акције, сазваће се на **Малу Госпођу** ове године конститутивна скупштина акционарска, која ће Друштву дати коначно устројство.

Ако се не упишу до тог рока све акције, сазваће се ипак на **Малу Госпођу** ове године скупштина од постојећих акционара, да ријеше: или о **опстанку** или о коначном **разрјешењу** Друштва.

У потоњем случају уплаћени акционарски новац, који се сад налази већином код Једае Банке Тријешћанске а од чести код Друштва на Цетињу, вратиће се акционарима у **потпуном износу заједно с интересом од онога дана, кад је положен**.

Цетиње, 7 Јула 1888.

ПРИВРЕМЕНИ ОДБОР КЊ. ЦРН. ПОВЛ. ПАРОБРОД. ДРУШТВА.

Секретар:
Вуко Вулетић.

(3—3)

Предејдник:
Јован Павловић.